

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2,50, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 12.

V Ptuj v nedeljo dne 24. marca 1912.

XIII. letnik.

Boj!

Torej boj!

V naravnost neverjetni svoji predrznosti in brezobzirnosti so razbili slovensko-klerikalni poslanci deželni zbor in zdaj prirejajo shode, na katerih valijo vso krivdo svojega škodljivega počenja na nemško večino. To otročje počenja in hinavsko zavijanje zamore sicer le politične otročaje preslepiti. Ali kdor zna za lastnimi možganami misliti, ta bo rekel, da so klerikalno-prvaški poslanci nalašč in namenoma razbili zbornico, samo da bi preprečili vsako delo in spravili deželo v vedno večje dolgove. Pogajanja, s katerimi so hoteli namestnik grof Clary in nemški poslanci deložnost zasiguriti, so kostala velike vsote ljudskega denarja. In imela niso ta pogajanja prav nobenega uspeha. Vrglo se je denar naravnost skozi okno, kajti vsa pogajanja so bila le navadni švindeli slovenskih poslancev, kakor se je posl. Ornič zadnjič izrazil. Ako bi se tem klerikalnim poslancem tudi vse njih politične in narodnjaške zahteve dovolilo, — delati bi vkljub temu ne hoteli, farbali bi svoje ovčice i zanaprej, obstruirali zopet za druge zahteve in se veselili, da se vrta vsa Stajerska okoli žeganega Tončka iz Maribora... Korošec, Verstovšek in Benkovič, to je tisti tercet najzagriženejših prvaških hujšaka, ki hoče deželo uničiti, — to so možici, ki hočejo deželo uničiti, — to so možici, ki hočejo boj in zopet boj in vedno boj!

Torej boj!

Za kaj se pa tem hujšakom pravzaprav gre? Kakšno so njih nameni in cilji? Za gospodarske razmere svojih volilnih okrajev se ne potegujejo, želodec lačnega ljudstva je tem ljudem deveta briga, vedno večje bede ljudstva seveda ti gospodje na mehkih sedežih v teatru in farovžih ne poznajo. Gre se jim torej le za politične cilje. To dejstvo je posl.

Zločini v čenstohovskem samostanu.

(Nadaljevanje).

Nato so polagoma prišli na pravo sled. Omenili smo to že v prvi objavi obtožnice. Vendar je pa zanimivo, kako so prišli na sled voznikov, ki je vozil divan z umorjencem. Noben čenstohovski voznik ni hotel vedeti o tej zadevi. Teda so se pa poslužili drastičnega sredstva. Povabili so vse voznike, ki so bili osumljeni, ter jih napojili z žganjem. In kmalu je začel voznik Parlak pripovedovati, kako je videl voznika Piankota, ki je peljal mimo njega velik zaboj. Ko so vsled te izpovedbe Parlakove Piankota zaprli, začetkoma ta ni hotel ničesar vedeti o zadevi. Šele po dolgem obotavljanju je priznal. Izpovedal je tudi, kako ga je Damas Macoch prišilil k prisegi. Vlekel ga je v gozd ter vprašal: „Ali čistiš Boga, ljubo Mater božjo in Jezusa?“ Ko je Pianko odgovoril: „Da!“ je moral poklekati. Macoch mu je pritisnil krucifiks na čelo ter mu velel prisesti, da ne bo nikomur

Wastian zadnjič na nekem shodu v Ptuj izvrstno razjasnil. Dokazal je, kako zločinsko nastopajo ti razbijalci ljudskih pravic in pospeševalci grozne lakote. In potem je dokazal, da hočejo tudi v tem boju slovensko-klerikalni poslanci svojim trialističnim željam bližje priti. Dobiti hočejo skupno z nemškimi klerikalci, ki niso niti za las boljši in ki križajo ljudstvo z istim fanatizmom kakar Judi Krista, deželni šolski svet in z njim učiteljstvo in šola v svojo pest. Klerikalna šola bi potem ljudsko dušo zastupila in polagoma bi zamogli črnuhi uresničiti svoj namen: **razbiti štajersko deželo, razbiti Avstrijo** v današnji obliki in **ustanoviti novo ilirsko kraljevstvo**. To je cilj in temni cilju velja ves boj. Danes v deželnem zboru, jutri v državnem zboru, danes v občinskih, včeraj v okrajnih zastopih, v gospodarskih, političnih društvi, povsod, povsod širijo klerikalci edino svojo protiavstrijsko hujškarijo. Resnica je, da se, danes že z ostudno predrznostjo upajo na ves gl vpti proti Avstriji. Pokopati hočejo to državo, ker jim je še vedno premalo klerikalna...

To je jedro vsega boja! Ali ta boj ne bode dovedel do zmage, kajti ljudstvo bode protiavstrijske hujšake izpoznalo in bode državi zvesto držalo. V boju proti Avstriji stalo bode i slovensko ljudstvo v taboru države in onih, ki peznajo že danes vso nevarnost prvaštva!

Boj, — mi sprejmemo ta boj in se ne bojimo bitke. Brezobzirno se mora pobijati hujškarijo nasprotnikov in njih hinavščino, brezobzirno in odločno. Zato z veseljem in pogumom v boj!

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 40

pravil o tej stvari, sicer da bo pogubljen. Če bo pa komu kaj povedal, tedaj bo v par urah umrl in njegova duša bo večno gorela v vicah. Vsled te prisage tudi ni ničesar izpovedal, ko so bili Židje iz Nowo-Radomskega po nedolžnem zaprti.

Ko so hoteli nato prijeti Damas Macocha in samostanskega hlapca Zalogo, ni bile ne enega, ne drugega več v samostanu. Izginila sta brez sledu...

Obtožnica nato natančno opisuje neumorno delovanje policije, da bi ju dobila. Policija je s tem pač hotela enkrat za vselej onemogočiti ono nesmiselno pisanje nekaterih poljskih listov, češ, da gre tu za „ruskega samostanskega ogleduha.“

Duhovniki in žganjarji pomagali morilčevi.

Damas Macoch se je previdno skrival. Hodil in vozil se je od enega župnišča do drugega, kjer so ga povsod dobro sprejeli in skrili — ker duhovniki niso čitali časopisov, ki so pisali o težki obdolžitvi Macocha. Šele v Okuliczu je natakarcia v neki žganjarni spoznala Macocha. Ko je pa rekla lastniku žganjarne, naj gre po

Dopisi.

Makovlje okraj Slov. Bistrica. Dragi „Stajerc“! Poročamo ti nekaj od občinskih volitev. Seveda so klerikalci zmagali in se svoje zmage tudi na otroški način veselijo ter jo po raznih prvaških in farških listih popisujejo. Mi poštene in napredni Makoljčani nismo nikjer proti postavi agitrali, kakor mlada neizkušena hujškača mežnar in kaplan. Kaj brigejo volitve take mokronose fantiče, kateri ne plačujejo nobenega davka, marveč živijo od naših žuljev?! Mežnar in kaplan sta nalovila „pooblastila“, s katerimi so „zmagali.“ In zdaj se bahajo po „Slov. gospodarju.“ Oj ti črni „Gospodar“, ti trobentaš sleparstvo in fehtaš od ranega do zadnjega reveža. Pridi Kristus, in poženi barantače iz svojega tempeljna.

Zbrani Makoljčani.

Hoče. Pač ne dajo miru, pa je zastoj! Odkar se je sloviti kaplan Krajnc moral preseliti v daljne Žitale, so se pri nas razmere vsaj nekoliko pomirile, tako, da je bilo življenje še kličak znošno. Pa mir med ljudmi je nekaterim Hočanskim pobalinom in repatnikom trn v peti, zatorej ga kalijo. Že za časa Krajnc so znani Hoški smrkolini na tabli pri vhodu k cerkvi surovo napadli Hoškega Nemca, ter omenjeno tablo natčrkali s gnjusnimi psovkami. Kje so se le takrat to faloterijo učili? Vsa vsak lahko sam ugan, kdo je bil oče tistih infamij! No in zadnji nedeljo se je enaka nesramnost ponovila, bil je drugič, brez vsacega vzroka, ravno isti nemški faran prav nesramno, smrkolinsko napaden. Omenjena tabia, ki služi požarni brambi za opazke k vajami, ta je bila zopet natčrkana z najostudnejšimi psovkami. In napisalo se je to v noči od sobote na nedeljo, češ, da farani, ki prihajajo nedeljo k rani maši, to berejo in se nad tem pobalinstvom ali jezijo ali vesele! Kdo je pa se daj bil oče tej infamnej švinjarji? Celo pristasi klerikalne stranke so majali z glavo, ter pljuvali v stran; sram jih je bilo, da je eden njihove čete to nesramnost napisal. Da je pa bil popolnoma klerikalni vonj pri tem delu, je bilo očito razvidno iz napisanih besed samih. Sploh si ljudje popolnoma pravilno raztolmačijo stvar, ter vedo prav dobro, kdo ji je vdihnil dušo. Eden nemški faran, ki je prihajal k maši ter tudi prečital ovi izliv puhle pobalinske hoške dušice, je s udom izjavil: »Der Schandbub, der dies geschrieben hat ist ein namenloser Schuft.« Ja, in tisto tudi je in ostane

policijo, jo je ta zavrnil, češ da bi potem nihče več ne prestopil praga njegove žganjarne, če bi izdal duhovnika.

Sekiro pripravil.

Interesantno je prav posebno tudi ono mesto v obtožnici, na katerem se konstatira, da je Macoch že dva tedna pred umorom imel sekiro pripravljeno v svoji celici. Kar se tiče tatvin, je izpovedal Macoch, da se je smatral popolnoma za opravičenega krasti, ker je papež na prošnjo menihov poslal v Čenstohov p. Lamoche, ki naj bi pravičnejše razdelil denar, ki so ga dobivali za maše. Ostalo je pa vse pri starem, vsled česar so si menihi sami pomagali. Macoch je tudi priznal, da je skupno s patrom Bazilijem okradel umrlega fratra Bonaventuro. Ker sta obenem s priorjem Reimannom uničila testament fratra Bonaventure, tedaj so njegovi dediči prišli ob vso dedščino. Prior je celo nazaj zahteval od enega izmed dedičev 13.150 rubljev, ki mu jih je pater Bonaventura kratko pred svojo smrtjo poslal. Dotični dedič je tudi faktično ta denar poslal, prepričan, da dobi pozneje vso dedščino.

na vse veke! — — — Ljubemu miru na ljubo smo dolgo časa sem marsikaj pregizil, mars katero surovost in neznanost mirno povzeli, miru na ljubo, a nič ne vpoštevajo najboljše namene ti zabredeni, zagriženi pobalini — kdor ni z nami je zoper nas, križajmo ga, ubijmo ga! Dobro! Miru nečete, mir kalite, vam je le za preprij in nemir, vam le gre, da grdo žalite, da bode, da vam živinsko sirovi instinkti prešinejo vaše puhle preperle, gnjile duše. Če se pa vrnejo od vas samih zastrupljene pušice k vam, če se vam zabodejo globoko v vaše meso, tedaj si očistite, kedo je znova brez vsakega vzroka sprožil nemir in boj. Vi sami! In krivi ste vi in vaša duševna podlost vseh hudih nasledkov. Končno vam, ki tako svinjarijo, kakor ta s tablo, ugnati zamo rete, priključimo: Sram vas bodi, fej takej šuftariji! Oskrunili ste, pa le sami sebe! Prihodnjč veš o tej zadevil

Hoče. Zadnji teden smo imeli, kakor vsako leto, zopet naš mali misijon. Prištimali so si k temu misijonu celo nekega pridigovalca iz daljne dežele. Naznanjeno je bilo, da bo pridigoval ta čudež pridigar v ponedeljek popoldan. Vspalo se je mnogo poslušalcev v cerkev — po dve in tri ure hoda so prišli farani od Pohorja — da bi poslušali razlaganje sv. evangelija in pa druge besede Gospodove. Pa kaj se je zgodilo! »Štajerc«, da se mi ne ustraši preveč, — mesto pričakovanega razlaganja se je vsipala taka debela, huda toča črez vbogega »Štajerca«, da so mnogi »Štajercjani kar skrili pod klopi; no in nasledki te pridige? Večina se je smejala tej grozni jezi maziljenega pridigarja; drugi pa preštevali, da to ni prav, mesto božje besede politično razodevanje in obranje z lece pridigovati; zopet drugi pa so bili jako nevoljni, da so prišli po več ur daleč semkaj in niso nič drugega slišali, kakor »Štajerca« zmerjati. Pa nič se ne togti moj ljubi »Štajercček«; tihoma ti na uho prišepetam, da to zmerjanje raz priznice ni nič drugega povzročilo, nego da se sedaj za tebe, dragi mi »Štajerc« tako hudo trga, kakor otroci za medeno potico. Ne bo nič druga, po teh pridigah bodeš zanaprej moral privrati k nam v dva in trikrat večjem številu. Je-li da češ? Kak pa dal — Pa še nekaj! Razloži mi vendar, striček »Štajerc«, kako ti to pride, da tebe služabniki Gospodovi tako neznansko hudo črte, sovražijo, preganjajo in preklinjajo? Menda svoj radovedni nosek pregloboko v farška skrivnišča in duhovniške tajnosti porivaš? Tega zanaprej ne stori več, in če se enkrat zares doboše hudo batino! Srečno za danes!

Razvanje. Nek mladenič, hudo bolan, prešteje zadnje svoje novace in jih izroči sorodniku, naj jih nese g. kaplanu v Hoče, da bi ta v Šmihelski cerkvi v Razvanjah bral sveto mašo v to namero, da bi bolnik odpravil. Bog naj ima usmiljenje s tvojo globoko vero, ubogi mladenič, in naj te usliši in te ozdravi! — Gosp. kaplan namreč ni imel pravega usmiljenja, kajti ko se mu ponudi pet svetlih kron za izprošeno mašo, pač poželjivo pogleda po bleščočemu denarju, a za pot k Šmihelski cerkvi mu ni, zatorej odvrne, da mašo doma hoče brati, gori v Razvanje je pot preslaba. Torej iskreni želji hudo bolanega mladeniča ni hotel ustreči, čeprav je pet kron tudi lepi denar. Poslušajte torej, kakoršen je ta zaslužek. V Razvanje je 20 minut, maša traja pol ure, nazaj 20 minut, vse skupaj torej petdeset ur, in pa za ta čas p et kron, pa mu še ne ostane. Ubogi delavec, ubogi kmet ali obrtnik, presodi sedaj ti, koliko časa moraš ti delati, da zaslužiš pet kron, presodi koliko hudega vremena in pota, koliko muke in težkega dela moraš pretrpeti ti, predno zaslužiš pet kron; presodi koliko žulov se ti naredi ali spusti, predno zaslužiš ti pet kron! Si presodil? Dobro, sedaj pa tudi premišluj prav natanko o tej zadevi in ne pozabi nikdar, kaj zate naj ostane pomenljivega ze vse čase! Pa še nekaj! Iz Hoč v Razvanje je lepa vozna cesta in si tudi pri slabem vremenu ni treba črevelj oblatiti. Pa če so kje volitve, če se osnovi kje kakšna zveza »Čukov«, če je slovensko - klerikalna hujskarija kje napovedana, takrat pa gospodi kaplani švigajo tudi po največjem blatu, v največjem mrazu, v največji vročini, v največji plohi in v najhujši toči semtertja, da kar frfajo dolgi črni škrici kakor ponočna strašila. Kaj ne g. kaplan Baznik, pri Vas je že taka? Pa bo s časoma še že — drugačna tudi! — Spominjajte se, dragi bralci slučajno tega bol-

nega mladeniča, spominjajte se kaplanove neostrosti in blagosrčnosti in potem pa ne zabite, da tak gospodek nima iskric kristjanske ljubezni in usmiljenja, da le pozna svoj mošniček in — trebuh.

Iz Ješenc (pri Kranichsfeldu). Dragi »Štajerc.« Kakor je vsem znano, vladala je l. l. huda suša in je nas kmeto hudo prizadela. Vsega je bilo manje ko druga leta, svinjereje pa nismo imeli nič. Letošno leto nam pa pratikarji zopet obečajo sušo. Kaj bo za božjo voljo, če bo šlo vse tako naprej? Dragi nam »Štajerc«, v zadnji številki nam poveš o nekih črnih kosih in o žolnah, da se jih komaj obranimo. In to je žali Bog tudi res. Vsakovrstne šibe božje nas hočejo; kar ne vzame kmetu toča in suša in še pa kake druge nesreče, se še pa priklatijo božji berači da je strah. Kje naj jemljemo vbogi izmučeni kmetje? Dne 8./III. hodili sta tukaj dve nuni ter beračili bele seksarje. Iztaknili sta vsako luknjo. En teden pozneje nas je pa drugi črni kos obiskal, namreč organist. Fehtalo se je samo mastne klobase, jajce in navrh še srebrnega cvenka. Ja žalostna nam majka, kam bomo demoli prišli? Nekateri pravijo, da so našli »fein mušter«, neko staro knjžico in je baje tam zapisano, da se »žiher fehta.« To je bilo vse res, pa Bog ve pred kolkimi leti... To je res nerazumljivo, kako da ne morejo ti nikdar siti želodci to beračenje opustiti; gotova reč je, da se nam ti betlarji od zadaj posmejujejo, ko so siti, mi pa lačni. Vse jim je premalo, akoravno se jim leto za leto plača povekša, nam pa šibra podvoji; pa še vedno ti božji berači fehtajo. Če nam ljubi Bog letos ne pošlje boljše letine, bomo sami primorani iti beračiti. Dragi »Štajerc!« Vso to našo žalost smo ti hoteli poročati, pa tudi nekaj vselega ti imamo poročiti. Hočki g. kaplan prinesel je v našo sosedno faro Slivnico »Orle« ali po domače rečeno »čunke.« Ko se je nek naš prijatelj v našem »Štajercu« nekaj stresel, se je res tudi v našem Framu uresničil »Orel«, pa ne kak krščen »čuk«, temveč pravi ptič, katerega si lahko vsak brezplačno pri trgovcu g. Alfonso Högenwartu ogleda. Tudi Hočki g. kaplan si ga pridejo lahko ogledati, da ne bodejo rekli, da »Štajerc« laže. Za zdaj dovolj ljubi »Štajerc.« Kmet.

Ponikva, ob juž. žel. V zadnjem cenjenem »Štajercu« smo bili primorani označiti velikega g. obč. svetovalca F. Pepevnaka. Sedaj za to številko spoštovanega »Štajerca« se bomo pa pogovorili z našim »kaunšnem« in čez mero spoštovanim g. »Bürgermeistrom« v vseh künstlich zapopadenim živinozdravnikom, ali kar podomače »kravjim doktorjem« (!) »Unser Bürgermeister ist ein tüchtiger Mann, dass man einen solchen suchen kann.« Čujte, bralci »Štajerca«, zakaj je on vreden tega imena? Prvič zato, ker je predlansko leto mislil tebi nič meni nič gmajno v vasi Cecinje po svoje razdeliti, ter tudi že bil razdelil in svojim kimovcem razprodal, brez vprašanja dotičnih davkoplačevalcev; pri tej prodaji je dobil prvo blamažo in trnjev križec od Cecinčanov; posebno od g. Jože Kolar in od g. Jakoba Zdolšek. Drugič: kar se tiče letošnjih podpor po lanski suši prizadetih kmetov, je on tako modro razdelil, da ja nobeni »liberalec« in »Štajercijanec« ni dobil podpore; pač pa njegove

vrste kimovci. Dobili so podporo taki, ki imajo tisočake v šparkasah, samo da ž njim kimajo le ubogi majhni posestniki in kočarji zelo malo. Zapomni si g. Preložnik, »kravji doktor!« govori, ki pravi: »Božji mlini počasi meljejo vse zmeljejo!« Pa prosim Te, g. Preložnik: dar se ko zopet častno občanstvo na Pono delilo, da se podeli tudi g. uredniku »Štajerc« in meni. Te pozdravi Tvoj prijatelj III. obč. svetovalec. Ime »Kikec«!!

Tri krave, Tri svinje

ki dobijo vsak dan Vaccin v krmo, dajo toliko mleka, kakor gače štiri in ostanje vedno zdrave in krepke.

se lahko z isto krmo mastne napravi, katero se rabi drugače, ako se jim da vsak dan nekaj Sulina. Za one, ki hoče v svojih hlevih preprečiti vsaj bolezen in ki se zanimajo umstveno živalirejo, naj zahtevajo podučno knjigo direktorja fabrike

Mr. T. Paraskovich,

nadvojv. kamorni ličar., Dunaj, VI., Mariahilferstr. 51, poštni predal 1111 ali pa od sledečih depoziterv: Gradec: Assmann Alois, Hans Bergmann, Brnek a. d. M.: Johann Petz, Laski trg: J. Elsbacher, Prevalje: Heinr. Filipovski, Hatzendorf: And. Fritz, Platzer, Maribor: Silvester Fontana jun., Riegensberg: Alois Kell, Gab. Koller, Mureck: Anton Preismuth, Sv. Mohor: Gasser, Sechan: Josef Gasteiner, Neudau: Ferd. Gortan, Bregenz: Johann Gortan, Feldbach: Johann Gortan, Frohenleiten: Franz Grannag, Spittal: Franz Grobmann, Friedberg: Julius Leibnitz: Josef Gschier, Wilden: Franz Xaver Haslinger, S. Drauburg: Friedr. Hattenberger, Kirchberg: Josef Höller, V. d. A.: Johann Kanderth's Witwe & Sohn, Eibiswald: Karl Riedl, Beljak: Johann Klembs, st. Vid na Glani: Johann Knaus, Bi stiz: Josef Koller, Weiz: Josef Kehlhauser, Wies: Ferd. K. Celje: Anton Kolenc, Stainz: Ernst Kolmann, Radgona: Anton Roscoe, Lauffitz: Franz Krauber, Krieglach: Hans Krawagna, st. tenfeld: Johann Kanhhaus, Mürzzuschlag: A. Laschitz, Voitsberg: Karl Leitner, Ehrenhausen: Josef Leitner, Peggau: Franz K. Ober-Drauburg: Karl Mannhart, Alsenz: Eduard Michaeler, P. dorf: Max Morath, Celovec: Anton Ogris, Feldkirchen: Peter Jessernigg, Dechantskirchen: Hans Pinter, Kirchdorf: O. Pischelli, Smarje: Alois Pucher, Ptuj: Josef Podgorelec, Grasa Florian: Alois Puntigam, Deutschlandsberg: B. Purkharthofer, Raprecht: Anton Rendsberger, Febring: Johann Sandhofer, S. nburg: Vinzenz Sommergerger, Greifenberg: Josef Socher, Kirch, Spar- und Konsumverein, Arnoldstein: Alois Schellhauser, Z. l. herg: Josef Schober, Paternion pri Bistrici: J. Stefanec, Ruze dorf: Anton Strobl, Febring: Fritz Wagner, Mitterdorf: Franz Wildner, Kindaerg: Franz Wildner, Knass: Anton Zöhrer.

Zakaj tako in ne drugače Zato!

Piše: Alojzij Krizanič, Vel. Nedelja.

Napolič je spet spomladanski čas in vsak kmet valem oziroma davkoplačevalec s skrbjo zrē tja in v jesenski čas, bode-li v stanu kaj iz svojega ravno pričetelega kmetijskega dela pridobiti, od svoje žirne zrna, vina, sadja, da naj bi poplačal svoje davke, obse posle in delavce oziroma različne mojstre, ki pride skozi celo leto v poštev na njegovi kmetiji. Da, v po svoje skrbno preudarja, račun, bi-li naj že zapreči dovrši, spopolni ali ne, bo-li v stanu vse poplačati, B ne bode njegova družina v pomanjkanju itd. In kaj, pridejo različne elementarne škode, kakor toča, povode ogenj, nalivi, kaj bo potem, ko bo vse uničeno in p točeno, reke in potoki bodejo rodovitno zemljo pre vili z kamenjem, peskom, blatom, ogenj ti uniči vse gospodarstvo poslopje, si prisiljen znabiti prositi in bati čiti jedil za svoje, za živali; potem ti gorje!

Ali upanje vsaj si imel, vse bode mogoče lepo d rasto, napolnil bodeš po navadi svoje shrambe z zrnjem, senom, imaš polne hleve živine, in če se ti kaj po sreči, obrnil se bodeš do tistih, ki smo jih kot poslani

Razprava se hitro vrši. Sodbo bodo najbrže prihodnjo sredo razglasili.

Veliko senzacijo je vzbudila izpovedba prijorja Reimanna, ki se je prečitala. V tej izpovedbi pravi prijor: Pater Macoch je bil opetn v Opatiji, na Dunaju, v Varšavi in Krakovi. Denarja so imeli menihi dovolj, saj so dobili velikanske vsote denarja od božjepotnikov. Pater Macoch in pater Starzewski sta imela ljubane zveze z raznimi ženskami. Čestokrat sta jema ženske v svoje celice, obiskovala javne hiše, se vozila v Varšavo, kjer sta veselo živela. D nar so jemali iz samostanske blaginje. V samostanu so se obhajale orgije. Večina menihov je udajala najrazuzdanejšemu življenju, ponohajala iz samostana in celo napravljala izide v inozemstvo.

Nato je zagovornik Helene Macoch v imenu svoje klijentije deloma priznal krivdo.

Helena je priznala, da je imela intimno razmerje z Damasom in da je dobivala od Damas večje vsote denarja, vendar pa ni vedela, odkojemlje Damas ta denar. (Naprej prihajajo)

ročali. Razen darov, ki jih dajo božje potniki v nabiralnike in ki so znašali na leto več nego milijon kron, so božjepotniki časih darovali samo na en dan za maše 6000 rubljev.

Patru Olešinskemu pa še to ni zadoščalo, temveč je še direktno pobiral pri božjepotnikih. Pri nadaljnjem zasliševanju se je izvedelo, da je imel pater Izidor Starzewski za ljubico hčerko nekega samostanskega godca. Ko je postala noseča, jo je na svoje stroške poslal v Varšavo v porodnišnico. Položil je za njo v čenstohovsko hranilnico večjo svoto denarja.

Piotrkov, 1. marca.

Začetkoma današnje razprave sta bili v sodni dvorani dve osebi aretirani. Najprvo so prijeli Aleksandra Weissmanna, uradnika preiskovalnega oddelka v Varšavi, ki je znan kot špijon. Nadalje so aretirali urednika lista »Gomez Czenstohovski«, Galinskega, ki ga že 5 let zasledujejo ruske oblasti zaradi nekega tiskovnega pregreška.

Piotrkov, 29. februarja.

Pri današnji popoldanski razpravi so bile najinteresantnejše izpovedbe o razmerah v čenstohovskem samostanu. O tatvinah smo že po-

izve
razi
den
čaj
sre
boc
na
bol
tiso
več
»G
se
d v
hi
pl
že
g a
te
so
me
na
dn
vsa
te
naj
no
od
bo
stv
n e
ci